

V. Prochvatilov: Ruské drony: dunění ohně, lesk oceli

- CZ24 News | 6. srpna 2023

RUSKO/UKRAJINA: Létařící drony se staly důležitým faktorem moderního válčení

Průzkum, korekce palby, komunikační prostředky a prostředky zničení, dopravní funkce... Řízený dron je dělníkem moderní války. Bezpilotní letouny se podílejí na taktickém a strategickém průzkumu, korigují dělostřeleckou palbu, nesou a shazují munici a samy jsou řízenými střelami.

Trochu historie. Slovo "dron" (z anglického "drone") poprvé použil kapitán třetího stupně amerického námořnictva Delmar Farney, který v roce 1936 vedl projekt rádiem řízeného letectva amerického námořnictva. Brzy se toto slovo prosadilo a začalo se hojně používat.

Po první světové válce Američané přestavěli několik konvenčních letadel na bezpilotní letouny. Na základě tohoto vývoje Britové v roce 1933 vypustili rádiem řízený opakovaně použitelný bezpilotní letoun Fairey Queen, který vycházel z průzkumného letounu Fairey III F.

Během druhé světové války se bezpilotní letouny staly skutečně silnou zbraní. Bepilotní torpédový bombardér Interstate TDR-1 byl ve výzbroji americké armády a balistické rakety V-1 a V-2 se staly hrozbou zbraní Třetí říše.

Během studené války vznikly průzkumné bezpilotní letouny, jejichž sériová výroba v USA začala v roce 1962. Koncem 60. let vznikl první bezpilotní vrtulník. Bepilotní letouny byly aktivně využívány během války ve Vietnamu, kde prokázaly svou účinnost.

Hlavním průlomem ve výrobě a používání bezpilotních letounů byl vývoj satelitního navigačního systému GPS. Od 90. let se bezpilotní letouny aktivně používají k průzkumu, sledování a určování cílů a byly hojně využívány ve válce v Perském zálivu, Jugoslávii, Iráku a Afghánistánu.

Tyto vojenské prostředky se osvědčily jako účinný vojenský nástroj pro plnění následujících úkolů:

Ruská armáda používá průzkumné bezpilotní letouny Orlan-10 (poháněné benzinem), Aileron (vybavené elektromotorem), kamikadze letouny Cub-BLA, Geran-2 a Lancet, útočné bezpilotní letouny Inochodec (klusák) a Forpost-R během SVO.

Není žádným tajemstvím, že na samém počátku SVO se ruská armáda potýkala s nedostatkem bezpilotních letounů. Nejzřetelnější nedostatek na bojišti byl v oblasti úderných dronů a malých bezpilotních letounů používaných k průzkumu a korekci dělostřelecké palby. V poměrně krátké době se však ruskému obrannému průmyslu podařilo vyrobit bezpilotní letouny pro různé účely, což bylo pro nepřítele velmi nepříjemným překvapením.

Deficit v oblasti úderných bezpilotních letounů byl pokryt využitím íránských zkušeností s výrobou levných bezpilotních letounů kamikadze. Již v září loňského roku se hlavní taktickou novinkou SVO stalo masové využití ruských úderných bezpilotních letounů Geraň-2. Tyto letouny se staly součástí ruské výzbroje. A přestože Kyjev ujišťoval, že ukrajinský systém protivzdušné obrany si s ruskými "létařícími mopedy" úspěšně poradí, ze záběrů zničených objektů ukrajinského energetického systému bylo zřejmé, že VSU nemá spolehlivé prostředky obrany proti úderům levných, ale účinných dronů.

Bojové použití bezpilotního letounu Geraň-2 začalo v září 2022, krátce po útoku ukrajinských teroristů na Kerčský most. "Na základě výsledků zkoumání trosek přilétajících bezpilotních letounů učinili ukrajínští odborníci a jejich zahraniční patroni kuriózní závěr. Tvrdili, že ruský Geran-2 byl ve skutečnosti přejmenovaný bezpilotní letoun Šahed-136 íránské konstrukce nebo jeho lokalizovaná verze," poznamenal ruský portál „Vojennoe obozrenie“.

O bezpilotních letounech Geraň-2 nejsou k dispozici prakticky žádné oficiální informace. Západní média však tvrdí, že "ve zvláštní ekonomické zóně (SEZ) Alabuga v Tatarstánu probíhají přípravy na zahájení výroby kamikadze dronů íránské konstrukce rodiny Šahed, které dostaly ruský název Geraň. Konstrukční kapacita závodu, který je připraven, je podle některých odhadů z 80 % - až šest tisíc kusů ročně.

Dne 21. července 2023 informovala americká Obranná zpravodajská agentura (DIA) o ruských úderných bezpilotních letounech. *"Představitelé amerických zpravodajských služeb varovali, že Rusko s pomocí Íránu buduje v zemi továrnu na bezpilotní letouny. Zpravodajští analytici sdělili malé skupině novinářů, že budovaná továrna na drony poskytne Rusku nové zásoby bezpilotních letounů, které jsou "řádově větší" než ty, které byly nakoupeny od Íránu. RUMO (výrobní sdružení „Ruské motory“) se domnívá, že "až bude zařízení dokončeno, pravděpodobně začátkem příštího roku, mohly by mít nové drony významný dopad na konflikt", obává se CNN."*

Do léta 2023 koncern Kalašnikov ztrojnásobil výrobu dronů Lancet. Tyto drony se stále častěji objevují ve zprávách o ničení nepřátelského dělostřelectva a protivzdušné obrany. Nejčastěji se drony Lancet používají k ničení SAU (samochodných houfnic). V 40 % případů je cíl zničen, ve 50 % případů poškozen. Pouze v 10 % případů je zaznamenán nezáspěch.

Z 500 vypuštěných Lancetů jich většina mířila na houfnice M-777 a další polní dělostřelectvo, stejně jako na velkorážné minomety VSU. Seznam cílů zničených Lancetem zahrnuje také německé tanky Leopard 2, americké BMP Bradley, samonaváděcí systémy IRIS-T SLM a Strela-10, jakož i západní bezpilotní prostředky: německý PzH-2000, americký M109, francouzský CAESAR a polský Krab. Několik dělových člunů VSU na Dněpru lze rovněž připsat na vrub Lancetům. Více než 170 z 500 cílů bylo zničeno a více než 260 bylo při úderu vážně poškozeno. Podle operátorů bezpilotních letounů Lancet byly nejtypičtějším cíli pro bezpilotní letouny odpalovací zařízení a velitelská střediska systémů protivzdušné obrany S-300 VSU. Jejich operátoři je ničili z maximální vzdálenosti v podmínkách intenzivní činnosti REB (radioelektronického boje).

Dalšími cíli pro Lancet jsou minometná odpalovací zařízení, samochodné dělostřelectvo, obrněná vozidla, radary, vozidla a MLRS. Nepřítel hledá způsoby boje s ruskými bezpilotními letouny kamikadze. Lancet však díky umělé inteligenci dokáže cílit autonomně, což ztěžuje jeho zachycení. Zatím není možné s "Lancetem" bojovat a pravidelně ničí dělostřelectvo a protivzdušnou obranu nepřítele.

Rodina dronů Lancet zahrnuje tři modifikace: s 1kg, 3kg a 5kg náloží.

Tyto drony mohou být vybavena různými typy hlavic. Verze "Lancet-1" a "Lancet-3" jsou vypouštěny jednotlivě z kompaktního katapultu. Pokud jde o těžší a novější "Produkt-53", tento dron dostal skládací křídlo a může být vypouštěn z kontejnerových jednotek, které lze kombinovat na mobilní plošině.

Prezident koncernu Kalašnikov Alan Lušnikov 26. května oznámil vytvoření divize vlastních bezpilotních letounů a několikanásobné rozšíření výroby dronů. Poznamenal, že Kalašnikov konsolidoval všechna svá zařízení pro výrobu a vývoj dronů.

Na samém počátku speciální operace se poměrně aktivně používal průzkumný dron střední třídy Orion a jeho bojová verze Inochodec. Poté zmínky o nich z informačního prostoru zmizely, protože tyto drony byly dále vyvíjeny na základě získaných zkušeností. V březnu 2023 ministerstvo obrany ukázalo záběry útočného bezpilotního letounu Inochodec-RU, který byl použit v oblasti strategických sil protivzdušné obrany.

Je tedy oficiálně potvrzeno, že do boje znovu vstoupil multifunkční průzkumný a úderný dron střední třídy. Uvádí se, že schopnosti ruského dronu převyšují schopnosti tureckého Bayraktaru TB2.

V polovině června 2023 oznámil Dmitrij Kuzjakin, generální ředitel Centra komplexních bezpilotních řešení (CCUDS), vývoj bezpilotního letounu Ultimatum pro všechny druhy počasí FPV (first-person view) se zvýšenou nosností.

“Ultimatum” – nejnovější zástupce univerzální řady FPV-dronů “Joker”, který je schopen “pracovat v nejnáročnějších povětrnostních podmínkách. „Na planetě neexistuje takové proudění větru a vody, které by mohlo “Ultimatum” shodit, pokud se dron nebude nacházet pod vodopádem. Nyní budou naše zařízení schopna pracovat i za počasí, za kterého se ptáci bojí létat. To je velmi důležité, protože nepřítel neočekává, že k němu něco přiletí vzduchem, například za bouřlivého větru a deště s kroupami,” řekl D. Kuzyakin.

A konečně 1. srpna Fond pro podporu projektů NTI informoval o vytvoření specializované 3D tiskárny pro průmyslovou výrobu dronů, která je schopna automatizovat více než 90 % typických úkonů a operací při výrobě létajících dronů.

Kuriozitou je také výroba dronů prostřednictvím prostředků z telegram-kanálů – konkrétně jeden z nich dostal pohádkové jméno “Upír”. Ovládání dronu na principu FPV (first-person view) pomocí brýlí pro virtuální realitu a rukavic se senzory umožňuje bezpilotnímu letounu dosáhnout i těžko dostupných cílů. Zároveň je velmi obtížné dron sestřelit. Údajně už se svým smrtícím nákladem vletěl do ukrajinského zákopu ventilačním otvorem.

A nakonec z posledních zpráv: Rusko zahájilo výrobu nové řady dronů “Gastello”. Při vývoji dronu-kamikaze se přihlíželo k přáním vojáků, kteří se nacházejí v zóně speciální vojenské operace. Dron je vybaven systémem nočního vidění a konstrukční kapacita nové výrobní linky bude pět tisíc kusů měsíčně.

Ruský vojensko-průmyslový komplex tak v rámci celé SVO prokazuje technologickou dynamiku daleko před schopnostmi kolektivního Západu, nemluvě o Ukrajině, která je prakticky zbavena vlastního obranného průmyslu.

Ruské továrny na bezpilotní letouny pracují na tři směny a výroba dronů neustále roste, což nepříteli nedává šanci ani na taktický úspěch.

„Letí tažní ptáci ...“

AUTOR: Vladimir Prochvatilov

[ZDROJ](#)

Překlad: St. Hroch/belobogSk